

1. Пацієнту віком 42 роки встановлено діагноз: акромегалія. Патологія якої ендокринної залози є причиною цього захворювання?

- a. Гіпофізу
- b. Передміхурової
- c. Щитоподібної
- d. Підшлункової
- e. Наднирників

2. П'ятеро мешканців одного із сільських населених пунктів перебувають в інфекційній лікарні з діагнозом: амебіаз. За результатами епідеміологічного аналізу з'ясувалося, що всі вони вживали воду з власних колодязів. До якої групи мікроорганізмів належить збудник цього захворювання?

- a. Найпростіші
- b. -
- c. Бактерії
- d. Віруси
- e. Гриби

3. Лаборант, який працює в медичній лабораторії вже два роки, зарекомендував себе як активний, ініціативний працівник з високим рівнем відповідальності. Враховуючи його професійну компетентність та бажання зробити свій внесок у розвиток лабораторії, керівництво запропонувало йому посаду, яка передбачає поширення інформації про потреби та вимоги користувачів серед усіх працівників лабораторії. Укажіть цю посаду.

- a. Начальник відділу кадрів
- b. Заступник керівника лабораторії
- c. Менеджер з якості
- d. Аудитор
- e. Відповідальний за керування ризиками

4. До лабораторії на дослідження передано ліквор пацієнта. Як називається збільшення кількості клітинних елементів у цереброспінальній рідині?

- a. Нормоцитоз
- b. Гіпохлорархія
- c. Гіпоглікоархія
- d. Ксантохромія
- e. Плеоцитоз

5. У лабораторії досліджують гістологічний препарат одного з органів кровотворення та імунного захисту. Яка тканина є строю майже всіх кровотворних органів?

- a. Ретикулярна
- b. Слизова
- c. Пухка сполучна
- d. Щільна сполучна
- e. Епітеліальна

6. Пацієнту встановлено попередній діагноз: актиномікоз. До якої групи мікроорганізмів відповідно до класифікації Берджи належить збудник цього захворювання?

- a. Бактерій
- b. Найпростіших
- c. -
- d. Грибів
- e. Вірусів

7. Бактерії - це одноклітинні мікроорганізми, які можуть швидко розмножуватися за сприятливих умов. Укажіть основний спосіб розмноження бактерій.

- a. Брунькування
- b. Кон'югація
- c. -

d. Бінарний поділ

e. Спороутворення

8. У пацієнта нефрологічного відділення під час лабораторного дослідження сечі виявлено протеїнурію. Яка фаза сечоутворення порушена в цьому разі?

a. Секреція реніну

b. Підкислення сечі

c. Секреція простагландинів

d. Реабсорбція

e. Фільтрація

9. Під час проведення санітарно-гігієнічної оцінки рівня запиленості повітря в робочій зоні виявлено значне перевищення гранично допустимих концентрацій (ГДК) пилу. Який засіб індивідуального захисту органів дихання доцільно порекомендувати робітникам у цьому разі?

a. Ізолюючі протигази

b. Одноразові маски

c. Кисневий апарат

d. Респіратори

e. Автономний дихальний апарат

10. У пацієнта за результатами дослідження загального аналізу крові виявлено, що рівень гемоглобіну становить 47 г/л, тромбоцитарні і лейкоцитарні показники в межах фізіологічних значень. Укажіть порядок дій лаборанта в цьому разі.

a. Видати результати досліджень у плановому порядку

b. негайно повідомити лікаря, який призначив це лабораторне дослідження, про виявлення критичних значень

c. -

d. Повідомити Національній службі здоров'я України

e. Повідомити пацієнтові про виявлення критичних значень

11. Під час електронної мікроскопії збірних ниркових трубочок було виявлено епітелій, що містить два типи клітин: темні та світлі. Укажіть основну функцію темних клітин збірних ниркових трубочок.

a. Пасивна реабсорбція води

b. Реабсорбція білків

c. Секреція H⁺-іонів

d. Секреція реніну

e. Регуляція процесів фільтрації

12. Яка хімічна речовина використовується для зневоднення тканин при виготовленні гістологічних препаратів?

a. Соляна кислота

b. Хлороформ

c. Ксилол

d. Формалін

e. Спирти зростаючої концентрації

13. Лабораторія зобов'язана підтвердити, що обладнання відповідає встановленим критеріям прийнятності перед його введенням або поверненням в експлуатацію. Які основні вимоги має задовольняти лабораторне обладнання для підтвердження своєї відповідності цим критеріям?

a. Повна відсутність необхідності в технічному обслуговуванні після його встановлення

b. Точність або допустима невизначеність вимірювання, необхідні для отримання валідного результату

c. Здатність приносити регулярний фінансовий прибуток лабораторії

d. Низька вартість обслуговування та ремонту

e. -

14. Проти якої інфекційної хвороби необхідно провести щеплення лаборанту, який працевлаштовується на роботу до лабораторії, для зниження потенційного ризику інфікування

на робочому місці?

- a. Інфекційного мононуклеозу
- b. ВІЛ-інфекції
- c. Гарячки Денге
- d. Гепатиту С
- e. Гепатиту В

15. Хто з учасників проведення лабораторного дослідження несе відповідальність за забезпечення належної лабораторної практики?

- a. -
- b. Винятково адміністративний персонал лабораторії
- c. Тільки фахівець із біобезпеки
- d. Лише завідувач лабораторії
- e. Увесь персонал лабораторії

16. Під час мікроскопії нативного препарату, виготовленого із секрету передміхурової залози, виявлено утворення овальної та округлої форми жовтого кольору із характерною пошаровістю та дрібнозернистою центральною частиною. Укажіть ці утворення.

- a. Амілоїдні тільця
- b. Еритроцити
- c. Ліпоїдні зерна
- d. Лейкоцити
- e. Кристали Бетхера

17. У мазку периферичної крові вагітної жінки визначається поява еритроцитів різної величини з переважанням еритроцитів діаметром понад 9 мкм (макроцитоз). Підвищення якого еритроцитарного індексу, визначеного під час дослідження крові на автоматизованому гематологічному аналізаторі, підтверджує макроцитоз?

- a. MCV
- b. RBC
- c. HTC
- d. MCHC
- e. MCH

18. Який етап лабораторного дослідження передбачає точне дозування проб та реагентів, суворе дотримання методики виконання аналізу та коректний розрахунок отриманих результатів?

- a. Аналітичний
- b. Постаналітичний
- c. -
- d. Преаналітичний
- e. Внутрішньолaboratorний

19. Пацієнтка віком 48 років скаржиться на загальну слабкість, запаморочення, підвищену стомлюваність, появу виразок та тріщин у кутах рота. Об'єктивно спостерігається: блідість шкіри та слизових оболонок, зміна форми і поперечна смугастість нігтів, стоншення волосся. У загальноклінічному аналізі крові: гемоглобін - 77 г/л, еритроцити - $1,2 \cdot 10^{12}/л$, КП - $<0,85$, ретикулоцити - 0,2%, лейкоцити - $35 \cdot 10^9/л$, тромбоцити - $380 \cdot 10^9/л$, лімфоцити - 74%, моноцити - 0,5%, еозинофіли - 0,5%, ШОЕ - 18 мм/год. Морфологія еритроцитів: анізоцитоз, переважають мікроцити. Концентрація феритину - 7 мкг/л (N - 15-30 мкг/л). Для якого захворювання найхарактерніші ці клініко-лабораторні показники?

- a. Лімфогранулематозу
- b. Хронічного мієлоїдного лейкозу
- c. Гострого лейкозу
- d. Вітамін В₁₂-дефіцитної анемії
- e. Залізодефіцитної анемії

20. Під час дослідження проби ґрунту отримано такі показники: санітарне число - 0,76, яйця

гельмінтів - 20 шт. у 1 кг, колі-титр - 0,008, титр анаеробів - 0,001. Укажіть ступінь забруднення ґрунту.

- a. Слабо забруднений
- b. Чистий
- c. Помірно забруднений
- d. Забруднений**
- e. Сильно забруднений

21. До якої категорії шкідливих виробничих факторів, що можуть спричинити професійні захворювання в медичних працівників, належить іонізуюче та електромагнітне випромінювання, ультразвук, виробничий шум і вібрація?

- a. Психофізичних
- b. -
- c. Хімічних
- d. Фізичних**
- e. Біологічних

22. Під час копрологічного дослідження лаборант звернув увагу на безбарвний колір калу (ахолічний кал), що може свідчити про порушення жовчовиділення. Відсутність якого компонента в хімічному складі калу спостерігатиметься в цьому разі?

- a. Стеркобіліну**
- b. Гемоглобіну
- c. Уробіліну
- d. Білка
- e. Білірубину

23. Пацієнт скаржиться на слабкість, головний біль, задишку, підвищення артеріального тиску, виділення сечі червоного кольору. Ці симптоми з'явилися через 2 тижні після перенесеного бактеріального тонзиліту. Які лабораторні зміни в загальному аналізі сечі можна виявити в цьому разі?

- a. Гематурію, міоглобінурію, гемоглобінурію
- b. Макрогематурію, протеїнурію, циліндрурію**
- c. Бактеріурію, протеїнурію, ніктурію
- d. Лейкоцитурію, глюкозурію, кетонурію
- e. Лейкоцитурію, бактеріурію, циліндрурію

24. Лаборант виконав пересів патологічного матеріалу з чашки Петрі в пробірку в ізолюваному боксі. Через добу в пробірці виявлено ріст "брудної культури". Якої типової помилки, найімовірніше, припустився лаборант?

- a. Не обпалив краї пробірки**
- b. Вибрав бактеріологічну петлю більшого розміру
- c. Працював із увімкненою бактерицидною лампою
- d. Занадто довго стерилізував петлю
- e. Замінив бавовняно-марлеву пробку

25. Укажіть рекомендований граничний рівень річного опромінення для осіб, яким рентгенодіагностичні дослідження проводять у зв'язку з наявністю онкологічного захворювання.

- a. 200 мЗв
- b. 20 мЗв
- c. 100 мЗв**
- d. 2 мЗв
- e. 1 мЗв

26. У науково-дослідній мікробіологічній лабораторії виконують роботу з патогенами, які належать до небезпечних та екзотичних збудників, що несуть високий індивідуальний і суспільний ризик. Зазначені патогени передаються повітряно-крапельним шляхом, а ефективних методів лікування та профілактики щодо захворювань, які вони спричиняють,

наразі не існує. Укажіть рівень біологічної безпеки лабораторії, відповідно до класифікації BOO3, де проводять подібні дослідження.

- a. BSL-1
- b. BSL-4**
- c. -
- d. BSL-3
- e. BSL-2

27. Чоловік віком 21 рік скаржиться на частий біль в епігастрії, закрепи, зменшення маси тіла на 6 кг упродовж останніх 2-х місяців, періодичну появу темної крові у випорожненнях. Під час дослідження шлункового соку виявлено молочну кислоту. Для якого захворювання характерні ці клініко-лабораторні показники?

- a. Вірусного гепатиту
- b. Гіперацидного гастриту
- c. Гострого панкреатиту
- d. Раку шлунка**
- e. Виразкової хвороби шлунка

28. У сімейній амбулаторії протягом року зареєстровано 7300 нових випадків захворювань серед обслуговуваного населення. Який статистичний показник захворюваності демонструють ці дані?

- a. Патологічну ураженість населення
- b. Захворюваність із тимчасовою втратою працездатності
- c. Первинну захворюваність**
- d. Поширеність хвороб
- e. Госпітальну захворюваність

29. На якому етапі лабораторного дослідження фахівець медичної лабораторії проводить оцінювання та оформлення результатів аналізу, а також акцентує увагу лікарів-клініцистів на деяких значущих відхиленнях у результатах аналізу, які можуть вплинути на діагностику захворювання та лікувальний процес?

- a. Внутрішньолaboratorному
- b. Постаналітичному**
- c. Аналітичному
- d. Преаналітичному
- e. -

30. Як називається здатність тест-системи виявляти максимально можливу кількість інфікованих пацієнтів, тобто виявляти позитивні зразки без хибнонегативних результатів?

- a. Діагностична специфічність
- b. Діагностична значущість
- c. Діагностична ефективність
- d. Діагностична своєрідність
- e. Діагностична чутливість**

31. Який фактор насамперед впливає на результат аналізу біологічних рідин пацієнта під час лабораторного дослідження?

- a. Дотримання необхідних умов транспортування та збереження проб
- b. Дотримання вимог техніки безпеки під час проведення досліджень
- c. Дотримання усіх правил забору матеріалу для дослідження
- d. Технологія попередньої підготовки проб для аналізу
- e. Якість реактивів і стан лабораторного обладнання**

32. Пацієнтка віком 55 років скаржиться на загальну слабкість, підвищену стомлюваність, порушення чутливості в нижніх кінцівках та відчуття поколювання в них. У загальноклінічному аналізі крові: гемоглобін - 102 г/л, еритроцити - $2,5 \cdot 10^{12}/л$, ретикулоцити - 2%, КП - 1,25, лейкоцити - $3 \cdot 10^9/л$, тромбоцити - $185 \cdot 10^9/л$, лімфоцити - 26%, моноцити - 5%, ШОЕ - 9 мм/год. Морфологія еритроцитів: анізоцитоз, макроцитоз, пойкилоцитоз, наявність тілець Жоллі

та кілець Кебота. Для якого захворювання найхарактерніші ці клініко-лабораторні показники?

a. Вітамін В₁₂-дефіцитної анемії

b. Ідіопатичної тромбоцитопенічної пурпури

c. Фолієводефіцитної анемії

d. Хронічного мієлоїдного лейкозу

e. Апластичної анемії

33. Пацієнт віком 47 років скаржиться на біль в епігастрії, що іррадіює в спину, посилюється після вживання їжі та зменшується в положенні сидячи. За результатами аналізу крові: α -амілази крові - 136 Од/л, глюкоза - 6,2 ммоль/л. У копрограмі: стеаторея ("жирний" кал), панкреатична еластаза (еластаза 1) - 100 мкг/г. Для якого захворювання найхарактерніші ці клініко-лабораторні показники?

a. Діабетичного кетоацидозу

b. Перфоративної виразки шлунка

c. Хронічного панкреатиту

d. Хронічного гастродуоденіту

e. Гострого гастриту

34. Пацієнтці віком 59 років встановлено попередній діагноз: гостра ниркова недостатність. Який лабораторний метод дослідження сечі дозволить визначити концентраційну функцію нирок?

a. Метод Амбурже

b. Проба Розіна

c. Проба Богомоллова

d. Проба Зимницького

e. Метод Аддіса-Каковського

35. Пацієнту встановлено попередній діагноз: малярія. Який метод фарбування мазка крові використовують для мікроскопічної діагностики малярії?

a. За Ван Гізоном

b. За Романовським-Гімзою

c. За Грамом

d. За Цілем-Нільсеном

e. За Паппенгеймом

36. На території районної лікарні, в окремо реконструйованій будівлі, відкрилася клініко-діагностична лабораторія. Керівництву лікарні необхідно заповнити штат співробітниками. Який основний чинник визначає кількість посад лікарів-лаборантів та лаборантів у клініко-діагностичній лабораторії?

a. Кількість можливих пацієнтів у лікарні

b. -

c. Загальна площа лабораторії

d. Чисельність населення населеного пункту, у якому розташована лабораторія

e. Кількість відділів лабораторії

37. У десятирічної дитини впродовж місяця спостерігається нічний нападоподібний сухий кашель та в'язкі виділення з носа. Індекс антитіл IgG до *Bordetella pertussis* у крові становить 53,0. Для якого захворювання характерні ці клініко-лабораторні показники?

a. Бронхіальної астми

b. Пневмонії

c. Туберкульозу

d. Бронхоектатичної хвороби

e. Кашлюка

38. Пацієнту, який хворіє на мегалобластну анемію, проведено пункцію паренхіми органа кровотворення. Під час мікроскопічного дослідження в отриманому зразку виявлено значну кількість мегакаріоцитів. Який орган кровотворення досліджують?

a. Мигдалики

- b. Лімфатичний вузол
- c. Селезінку
- d. Тимус

e. Червоний кістковий мозок

39. У якому приміщенні мікробіологічної лабораторії потрібно проводити роботу з виготовлення мазків патологічного матеріалу?

- a. Кімнаті для забору матеріалу
- b. Віварії

c. Препараторській

- d. Кімнаті для приготування поживних середовищ
- e. Стерилізаційній

40. Який метод світлової мікроскопії ґрунтується на властивості окремих молекул випромінювати світло під час їх освітлення променями вищої частоти?

- a. -
- b. Темнопільна
- c. Поляризаційна
- d. Фазово-контрастна

e. Флуоресцентна

41. Маніпуляційна сестра медична під час взяття крові в пацієнта для дослідження коагуляційного гемостазу використовує пробірку з блакитною кришкою, яка містить 3,8%-ий розчин цитрату натрію. Яка функція цього препарату в дослідженні?

- a. Зв'язування антитромбіну III
- b. Пригнічення зв'язування тромбoplastину з фактором згортання крові
- c. Гальмування перетворення фібриногену у фібрин

d. Зв'язування іонів кальцію

e. Інактивація тромбіну

42. Укажіть мінімальний вік, з якого в Україні дозволено працювати в клініко-діагностичній лабораторії особам із профільною освітою.

- a. 20 років
- b. 19 років
- c. 16 років
- d. 21 рік

e. 18 років

43. Лабораторії потрібно постійно вдосконалювати ефективність системи менеджменту якості, що охоплює преаналітичні, аналітичні та постаналітичні процеси, відповідно до політики щодо якості. Який із нижченаведених аспектів є основою для розроблення заходів, що охоплюють усі сфери функціонування лабораторії?

- a. Біологічна безпека
- b. Внутрішньолaboratorний контроль
- c. Проведений аудит

d. Критерії оцінки ризиків

e. Висновки акредитації

44. Пацієнтка віком 45 років скаржиться на болючість та ранкову скутість дрібних суглобів кисті, тривалий субфебрилітет. Об'єктивно спостерігається: суглоби набряклі, червоні, збільшені в розмірі. Встановлено попередній діагноз: ревматоїдний артрит. Дослідження якого лабораторного маркера є найінформативнішим для підтвердження цього діагнозу?

- a. Антитіл до центромерів
- b. dsDNA (антитіл до двоспиральної ДНК)
- c. Антитіл до рибосомального протеїну
- d. AENA (антитіл до екстрагованих нуклеарних антигенів)

e. A-CCP (антитіл до циклічного цитрулінованого пептиду)

45. Система управління якістю роботи лабораторії передбачає валідацію досліджень. Укажіть

правильне визначення цього поняття.

- a. Міжлабораторні дослідження
- b. Порівняння результатів кількох однотипних досліджень
- c. Дослідження контрольних зразків
- d. Підтвердження відповідності результатів досліджень**
- e. Порівняння результатів за критеріями "норма - відхилення від норми"

46. В основі колориметрії лежить закон Бугера-Ламберта-Бера. Якому з нижченаведених параметрів, відповідно до цього закону, пропорційна абсорбція розчину (оптична густина)?

- a. Концентрації речовини в розчині**
- b. Температурі розчину
- c. Молекулярній масі розчину
- d. Коефіцієнту розчинності
- e. Об'єму розчину

47. Як називається однорідний матеріал, результати дослідження якого використовують для оцінювання похибки виконуваного аналітичного виміру?

- a. Кількісний
- b. Якісний
- c. Спеціальний
- d. Контрольний**
- e. Досліджуваний

48. Медична лабораторія розробляє індикатори якості для моніторингу переданалітичних процесів. Який із нижченаведених процесів належить до переданалітичних?

- a. Утилізація відпрацьованих біологічних матеріалів
- b. Надання звіту замовнику лабораторних послуг
- c. Формування звіту про результати лабораторних досліджень
- d. Архівування зразків біологічного матеріалу
- e. Підготовка пацієнта до проведення дослідження**

49. Лаборант провів дослідження питного молока та отримав такі результати: за зовнішнім виглядом та консистенцією - однорідна рідина без осаду, пластівців білка та грудочок жиру, має виражений присмак пастеризації (присмак кип'яченого молока), колір - з легким кремовим відтінком, титрована кислотність - 19°T , густина - 1028 кг/м^3 . Укажіть вид цього питного молока за способом оброблення.

- a. Пастеризоване
- b. Ультрапастеризоване
- c. Стерилізоване**
- d. -
- e. Пряжене

50. На станції з очистки питної води на етапі водопідготовки у воду періодично додають флокулянти (поліакриламід). З якою метою це застосовують?

- a. Прискорення коагуляції**
- b. Збільшення тривалості зберігання
- c. Усунення запаху
- d. Знезараження
- e. Пом'якшення

51. Шкідливі виробничі фактори - це фактори середовища і трудового процесу, що можуть спричинити професійну патологію, тимчасове або стійке зниження працездатності, підвищити частоту захворювань, призвести до порушення здоров'я потомства. До якої категорії шкідливих виробничих факторів належить токсичний пил?

- a. Біологічних
- b. Психофізичних
- c. -
- d. Хімічних**

е. Фізичних

52. Співробітники нової мікробіологічної лабораторії під час роботи використовують захисні окуляри та захисні маски тільки в тому разі, якщо процедури, що супроводжуються утворенням крапель та аерозолів, виконують поза боксами біологічної безпеки. Укажіть рівень біологічної безпеки вищезазначеної лабораторії згідно з класифікацією BOOЗ?

- a. -
- b. BSL-4
- c. BSL-3
- d. BSL-2
- e. BSL-1

53. У лабораторних умовах бактерії вирощують на поживних середовищах. Як називається група поживних середовищ, які забезпечують швидший ріст певних видів мікроорганізмів, тоді як інші на них ростуть повільніше?

- a. Диференціально-діагностичні
- b. Спеціальні
- c. Основні (універсальні)
- d. Транспортні
- e. Елективні

54. Акредитація лабораторій - це основна можливість засвідчити компетентність і здатність здійснювати роботи з підтвердженням відповідності. Який українськомовний ресурс BOOЗ можна використовувати для внутрішнього аудиту під час підготовки до акредитації лабораторії відповідно до ДСТУ EN ISO 15189?

- a. LTCT
- b. WHO quality toolkit
- c. -
- d. Pay&Care
- e. SLIPTA

55. Яку посаду в клініко-діагностичній лабораторії може займати фахівець із вищою освітою за спеціальністю "Біологія" після проходження спеціалізації за фахом "Клінічна лабораторна діагностика"?

- a. Мікробіолог
- b. Лікар-лаборант
- c. Біохімік
- d. Біолог
- e. Цитоморфолог

56. Для визначення швидкості осідання еритроцитів у крові застосовують метод дослідження, що ґрунтується на використанні стандартних капілярів із внутрішнім діаметром 2,55 та шкалою осідання еритроцитів 200 м. Хто з науковців запропонував цей метод дослідження?

- a. Коултер
- b. Паппенгейм
- c. Панченков
- d. Романовський
- e. Май-Грюнвальд

57. До лабораторії на дослідження передано мокротиння пацієнтки, яке має такі особливості: брудно-шоколадного кольору, рідке, сморідне, містить еластичні волокна, під час відстоювання розділяється на три шари: верхній - пінистий, середній - серозний (каламутна рідина буруватого кольору), а в нижньому шарі виявляються пробки Дітріха, голки жирних кислот, краплі жиру та прожилки крові. Під час опитування пацієнтки з'ясувалося, що виділення мокротиння відбувається у великій кількості (до 1-1,5 л на добу). Для якого захворювання характерний цей результат дослідження мокротиння?

- a. Хронічного бронхіту
- b. Гострого бронхіту

с. Бронхіальної астми

d. Гангрени легень

е. Кандидозної пневмонії

58. У пацієнта спостерігаються клінічні симптоми харчової алергії. Зразки сироватки його крові внесли в лунки 96-лункового полістиролового планшета для подальшого дослідження. Який метод діагностики було використано?

а. Імуноблотинг

b. Імуноферментний аналіз

с. Нефелометрія

d. Радіоізотопний аналіз

е. Імуноелектрофорез

59. У пацієнта концентрація вільної соляної кислоти в шлунковому соку натщесерце становить 60-80 ммоль/л. Для якого захворювання це характерно?

а. Виразкової хвороби дванадцятипалої кишки

b. Хронічного гастриту

с. Функціонального розладу травлення

d. Виразкової хвороби шлунка

е. Раку шлунка

60. Під час мікроскопічного дослідження мокротиння пацієнта виявлено гігантські клітини зі світло-блакитною цитоплазмою із сіруватим відтінком та бобоподібними ядрами, що розміщуються у вигляді підкови по периферії клітини. Для якого захворювання характерна наявність цих клітин у мокротинні?

а. Хронічного бронхіту

b. Бронхіальної астми

с. Ехінококозу легень

d. Туберкульозу легень

е. Гангрени легень

61. Пацієнта віком 78 років шпиталізовано до лікарні в тяжкому стані з попереднім діагнозом: інфаркт міокарда. Дослідження яких біохімічних маркерів треба насамперед провести для підтвердження діагнозу?

a. КФК (переважно МВ-фракції) та тропонінів

b. Загального білірубіну та його фракцій

с. Загального та іонізованого кальцію

d. Креатиніну та сечовини

е. Загального білка та альбуміну

62. Пацієнтка віком 52 роки, яка нещодавно переохворіла на бактеріальний тонзиліт, скаржиться на біль у поперековій ділянці, підвищення температури тіла, загальну слабкість, погіршення апетиту, появу набряків під очима та на обличчі, особливо вранці. У периферичній крові: тромбоцитопенія, лейкоцитоз, збільшення ШОЕ. У загальному аналізі сечі: макрогематурія, циліндрурія і протеїнурія (3 г/л). Результати біохімічного аналізу крові: гіпопротеїнемія, диспротеїнемія, гіпоальбумінемія, збільшення α_2 -глобулінів, гіперхолестеринемія, поява СРБ, глюкоза - 6,2 ммоль/л. Для якого захворювання найхарактерніші ці клініко-лабораторні показники?

а. Цукрового діабету

b. Гострого пієлонефриту

с. Системного червоного вовчака

d. Гострого циститу

е. Гострого гломерулонефриту

63. Відомо, що плазматичні клітини (плазмоцити) продукують антитіла. Які клітини імунної системи активуються і диференціюються в плазмоцити у відповідь на введення антигена в організм?

а. В-лімфоцити

- b. Мієлоцити
- c. Моноцити
- d. Промієлоцити
- e. Нейтрофіли

64. Жінку віком 57 років шпиталізовано до лікарні зі скаргами на загальну слабкість, підвищення температури тіла, втрату маси тіла, слабкість у м'язах плечового і тазового поясу, а також у спині. Під час огляду виявлено еритему з фіолетовим відтінком, що локалізується на верхніх повіках, поєднується з періорбітальним набряком. У крові виявлено підвищення активності КФК, зростання рівня міоглобіну, активності альдолази, ЛДГ, а також підвищення ШОЕ, концентрації Мі-2-антигену, С-реактивного білка та гамма-глобулінів. Для якого захворювання характерні ці клініко-лабораторні показники?

a. Системного червоного вовчака

b. Дерматоміозиту

c. Ревматоїдного артриту

d. Періартеріїту

e. Системної склеродермії

65. Керівнику клініко-діагностичної лабораторії необхідно розробити систему заходів, спрямованих на підвищення точності, правильності відтворення результатів діагностичних досліджень. Укажіть її назву.

a. Настанова з якості

b. Менеджмент якості

c. Критерії управління ризиками

d. Внутрішньолaborаторний контроль

e. Контроль якості лабораторних досліджень

66. Пацієнту гастроентерологічного відділення призначено низку аналізів, спрямованих на дослідження функціонального стану печінки. Який тест використовують для визначення детоксикаційної функції печінки?

a. Проба з галактозним навантаженням

b. Визначення активності амінотрансфераз

c. Визначення активності лужної фосфатази

d. Проба Квіка-Пителє (навантаження бензоатом натрію)

e. Тимолова проба

67. Під час гістологічного дослідження біоптату дистального відділу стравоходу пацієнта виявлено заміну плоского епітелію циліндричним епітелієм шлунка. Укажіть цей патологічний процес.

a. Метаплазія

b. Лейкоплакія

c. Дисплазія

d. Рак шлунка

e. Рак стравоходу

68. У пофарбованому мазку крові лаборант виявив клітини розміром 15-20 мкм, без включень, ядра яких мають бобовидну або підковоподібну форми. Укажіть ці клітини.

a. Базофіли

b. -

c. Лімфоцити

d. Моноцити

e. Еритроцити

69. Під час мікроскопії гістологічного препарату виявлено ядра клітин синьо-фіолетового кольору та цитоплазму рожевого кольору. Укажіть метод фарбування гістологічного препарату.

a. Гематоксилін-еозином за Ганzenом

b. Пікрофуксином за Ван-Гізеном

- c. Азотнокислим сріблом за Більшовським-Гросс
- d. Карміном за Бестом
- e. Кислим фуксином за Маллорі

70. Під впливом стресових факторів у людини розвивається тахікардія. Який гормон, що активно виділяється наднирниками під час стресу в кров, спричиняє прискорення серцебиття?

- a. Прогестерон
- b. Адреналін**
- c. Кортикостерон
- d. Альдостерон
- e. Вазопресин

71. Як називають величини (стандартні значення), розроблені за спеціальною методикою під час діяльності клініко-діагностичної лабораторії при обстеженні здорових осіб?

- a. Експериментальні
- b. -
- c. Референтні**
- d. Відносні
- e. Класичні

72. Під час вивчення гістологічного препарату пухлини підшлункової залози у клітинах незмінених ацинусів чітко визначаються яскраво-червоні гранули, що містять білки - попередники травних ензимів. Який гістологічний барвник зазвичай використовують для фарбування структур клітин та міжклітинної речовини, що містять велику кількість білків?

- a. Еозин**
- b. Сафранін
- c. Гематоксилін
- d. Кармін
- e. Азур

73. У дворічної дитини під час лабораторного дослідження виявлено значне підвищення концентрації метгемоглобіну в крові. З анамнезу з'ясувалося, що мати дитини для приготування дитячої суміші використовує воду з колодязя. Визначення рівня яких хімічних сполук у воді доцільно провести, щоб підтвердити зв'язок захворювання дитини з уживанням цієї води?

- a. Фторидів
- b. Сульфатів
- c. Хлоридів

d. Нітратів

- e. Гідрокарбонатів

74. Під час лабораторного дослідження ексудату отримано такі результати: молочно-білого кольору, каламутний, рідкої консистенції, відносна густина - 1,022 г/см³, вміст білка - 50 г/л, реакція Рівальта - позитивна, мікроскопічно виявляється велика кількість жиру та детриту (зруйновані жироперероджені клітини). Для якого виду ексудату характерний цей результат дослідження?

- a. Хілусоподібного**
- b. Геморагічного
- c. Серозного
- d. Гнилісного
- e. Гнійного

75. У чоловіка спостерігається загальна слабкість, артеріальна гіпотонія та гіперпігментація шкіри. Під час дослідження крові виявлено гіперкаліємію та гіпонатріємію. Для якого захворювання характерні ці клініко-лабораторні показники?

a. Хвороби Аддісона

- b. Меланоми
- c. Подагри

- d. Синдрому Іценка-Кушинга
- e. Феохромоцитом

76. До лабораторії передано пробу повітря з житлової забудови великого населеного пункту, у якій виявлено значне перевищення концентрацій оксиду вуглецю, вуглеводнів, оксидів азоту, сажі та сірчаних сполук. Укажіть найімовірніше джерело забруднення повітря населеного пункту.

- a. Біогенні чинники
- b. Будівельна промисловість
- c. Викиди автотранспорту
- d. Продукти життєдіяльності людини
- e. Хімічна промисловість

77. У пацієнта гастроентерологічного відділення спостерігаються клінічні прояви обтураційної жовтяниці. Визначення яких біохімічних маркерів може підтвердити наявність холестатичного ушкодження печінки?

- a. Активності трансаміназ
- b. Активності гамма-глутамілтрансферази
- c. Спектра ізоферментів лактатдегідрогенази
- d. Часу зсідання крові
- e. Активності гліколітичних ферментів

78. Укажіть рекомендований граничний рівень річного опромінення для осіб, яким рентгенодіагностичні дослідження проводять за клінічними показаннями з метою уточнення діагнозу і вибору тактики лікування у зв'язку з неонкологічними захворюваннями.

- a. 200 мЗв
- b. 20 мЗв
- c. 100 мЗв
- d. 2 мЗв
- e. 1 мЗв

79. Гематоксилін є основним барвником, який взаємодіє з базофільними структурами клітини, забарвлюючи їх у синьо-фіолетовий колір. Які речовини у складі ядра клітини забезпечують зв'язок із цим барвником?

- a. Ліпіди
- b. Вода
- c. Вуглеводи
- d. Нуклеїнові кислоти
- e. Фосфоліпіди

80. Для визначення концентрації натрію в сироватці крові лабораторія використовує метод непрямих іон-селективних електродів. Який із нижченаведених факторів може спричинити псевдогіпонатріємію в досліджуваному зразку?

- a. Ліпемія
- b. Гемоліз еритроцитів
- c. Іктеричність плазми
- d. Наявність згустку в зразку
- e. Тривалий час доставки зразка

81. У препараті червоного кісткового мозку в полі зору мікроскопа виявляється клітина, ядро якої складається з багатьох сегментів, дрібна зернистість її цитоплазми забарвлюється як основними, так і кислими барвниками. Укажіть цю клітину.

- a. Моноцит
- b. Лімфоцит
- c. Еозинофіл
- d. Нейтрофіл
- e. Базофіл

82. Пацієнт скаржиться на м'язову слабкість, порушення координації рухів, тремор рук та

головний біль. Під час обстеження виявлено наявність каменів у нирках і підвищення рівня паратгормону в крові. Кількісні зміни якого макроелемента в сироватці крові можна очікувати в цьому разі?

- a. Натрію
- b. Кальцію**
- c. Хлору
- d. Калію
- e. Магнію

83. Пацієнту віком 50 років встановлено попередній діагноз: дерматоміозит. Який метод гістологічного дослідження доцільно застосувати для виявлення специфічних антитіл до нуклеарних або цитоплазматичних антигенів у змінених тканинах пацієнта?

- a. Гістохімічний
- b. Статичної цитометрії
- c. Імуногістохімічний**
- d. Авторадіографічний
- e. Гібридизації

84. Під час лабораторного дослідження калу виявлено проглотики цестод, що мають такі особливості: у центрі проглотики розташована матка розеткоподібної форми, яка відкривається назовні самотійним отвором. Укажіть гельмінтоз та збудника, що його спричиняє.

- a. Дифілоботріоз (стьожек широкий)**
- b. Дипілідіоз (ціп'як гарбузоподібний або огірковий)
- c. Гіменолепідоз (ціп'як карликовий)
- d. Ехінококоз (ехінокок звичайний)
- e. Теніоз (ціп'як свинячий)

85. Рикетсії є облігатними грамнегативними внутрішньоклітинними паразитами, що погано фарбуються звичайними аніліновими барвниками, тому для їхнього фарбування застосовують метод Макіавеллі в модифікації П. Ф. Здродовського. Які з нижченаведених особливостей властиві рикетсіям?

- a. Не утворюють спор і капсул**
- b. Утворюють спори та мають капсули
- c. Не утворюють спори, але мають капсули
- d. Іноді утворюють спори та мають капсули
- e. Утворюють спори, але не мають капсул

86. До лабораторії доставлено зразок крові пацієнта, який нещодавно повернувся з тропічної країни і в нього спостерігаються характерні симптоми тяжкої форми малярії, а саме: висока температура тіла, озноб, головний біль, виражена загальна слабкість та анемія. Який вид малярійного плазмодія є основним збудником тропічної малярії?

- a. *Plasmodium ovale*
- b. *Plasmodium knowlesi*
- c. *Plasmodium falciparum***
- d. *Plasmodium malariae*
- e. *Plasmodium vivax*

87. Мікоплазми належать до групи мікроорганізмів, які мають свої унікальні морфологічні особливості. Яке з нижченаведених тверджень правильне щодо морфологічних особливостей мікоплазм?

- a. Мікоплазми є найбільш дрібними мікроорганізмами, які мають постійну клітинну форму, не можуть розмножуватися на безклітинному поживному середовищі
- b. Мікоплазми - це дрібні мікроорганізми, які мають клітинну стінку, що захищає їх від дії навколишнього середовища
- c. -
- d. Мікоплазми - це дрібні мікроорганізми, які мають типову бактеріальну клітинну структуру та здатні відновлювати клітинну стінку

е. Мікоплазми є найбільш дрібними поліморфними мікроорганізмами, які не мають клітинної стінки, можуть розмножуватися на безклітинному поживному середовищі

88. Для медичної лабораторії придбано новий біохімічний аналізатор BS-600M MINDRAY. Який вид інструктажу з охорони праці та техніки безпеки має пройти лаборант, який буде працювати з цим аналізатором?

- а. Позаплановий
- б. Повторний
- в. Цільовий
- г. -
- д. Вступний

89. Як часто, згідно з рекомендаціями EUCAST, потрібно проводити контрольні дослідження для антимікробних речовин, які є частиною поточного набору реагентів для визначення чутливості мікроорганізмів до антимікробних препаратів, що дозволить забезпечити точність та правильність отриманих результатів?

- а. Щоденно
- б. Щомісяця
- в. Щотижня
- г. Двічі на тиждень
- д. Раз на півроку

90. У пацієнта віком 56 років спостерігаються набряки на нижніх кінцівках, жовтяниця склер та шкіри, а також жовтувато-зелені кільця на рогівці ока (кільця Кайзера-Флейшера). Під час лабораторного дослідження виявлено, що добова екскреція міді з сечею становить 120 мкг/добу. Для якого захворювання характерні ці клініко-лабораторні показники?

- а. Хвороби Педжета
- б. Синдрому Іценка-Кушинга
- в. Синдрому Ліддла
- г. Хвороби Бехтерева

е. Хвороби Вільсона-Коновалова

91. У пацієнтки внаслідок прогресування захворювання нирок розвинувся нефротичний синдром. З'явилися набряки різного ступеня, які спочатку локалізувалися в періорбітальній ділянці (особливо вранці), потім стали генералізованими. Під час лабораторного дослідження виявлено значне зниження концентрації загального білка в сироватці крові (гіпопротеїнемія), переважно за рахунок альбумінів (гіпоальбумінемія). Чим зумовлений розвиток цих лабораторних змін?

- а. Порушенням всмоктування та засвоєння білків
- б. Підвищеним синтезом білка в печінці
- в. Збільшеним споживанням білка з їжею

д. Значною втратою білка через нирки із сечею

е. Надмірним споживанням рідини

92. Лабораторія впровадила вимоги міжнародного стандарту ISO 15189:2022 "Медичні лабораторії. Вимоги до якості та компетентності" у свою діяльність та бажає отримати визнання своєї компетентності щодо виконання лабораторних досліджень відповідно до цього стандарту. Яка процедура дозволяє уповноваженому органу офіційно підтвердити компетентність організації для виконання конкретних завдань?

- а. Сертифікація
- б. Атестація
- в. Стандартизація

д. Акредитація

е. Ліцензування

93. На преаналітичному етапі лабораторного дослідження, під час забору зразка біологічного матеріалу, важливо дотримуватися встановлених процедур для забезпечення точності та надійності результатів. Які дії потрібно виконати в разі будь-яких відхилень від встановлених

процедур забору зразка?

- a. Класифікувати відхилення як таке, що не має суттєвого впливу на результати дослідження
- b. Підібрати відповідний прилад для дослідження
- c. Чітко задокументувати відхилення**
- d. Повідомити про відхилення в усній формі
- e. Продовжити аналіз, не звертаючи уваги на відхилення

94. У пацієнта, який хворіє на COVID-19, виявлено низький рівень специфічних антитіл у крові. Пригнічення функції яких клітин сполучної тканини спричинило зниження антитілоутворення?

- a. Фібробластів
- b. Тканинних базофілів
- c. Плазмоцитів**
- d. Адипоцитів
- e. Фіброцитів

95. Лаборант санітарно-гігієнічної лабораторії відбирає проби ґрунту для дослідження на території дитячого майданчика. Яку масу середньої проби ґрунту потрібно передати до лабораторії для проведення фізико-хімічного дослідження (г)?

- a. 1000**
- b. 500
- c. 400
- d. 200
- e. 800

96. До лабораторії передано пробу ґрунту, у якій виявлено значне перевищення вмісту важких металів: заліза, кадмію, кобальту, молібдену, нікелю, свинцю, селену, сурми, телуру та хрому. Укажіть найімовірніше джерело забруднення ґрунту.

- a. Вихлопні гази автотранспорту
- b. Цілеспрямоване внесення в ґрунт екзогенних речовин
- c. Викиди промислових підприємств**
- d. Звалище побутових відходів
- e. Радіоактивні відходи

97. Укажіть прилад, за допомогою якого виготовляють тонкі зрізи тканини, залитої в парафін, для мікроскопічного дослідження.

- a. Термостат
- b. Мікроскоп

c. Мікротом

- d. Заливочна станція
- e. Центрифуга

98. Під час дослідження води на станції водопідготовки виявлено такі показники: залізо - 1,5 мг/дм³, хлориди - 180 мг/дм³, фтор - 0,9 мг/дм³, загальна твердість - 6 мг-екв/дм³. Які методи необхідно застосувати для покращення якості води?

- a. Дефторування
- b. Пом'якшення
- c. Фторування
- d. Опріснення
- e. Знезалізнення**

99. Яка задокументована процедура в медичній лабораторії регламентує надання зворотного зв'язку щодо претензій до якості лабораторних досліджень, отриманих від клініцистів, пацієнтів, співробітників лабораторії або інших осіб?

- a. Запобіжні заходи
- b. Виявлення невідповідностей і контроль за ними
- c. Менеджмент скарг**
- d. Аналіз критеріїв ризику
- e. Внутрішній аудит

100. Під час проведення кількісного дослідження аналіту в біологічному зразку лаборант отримав забарвлений розчин. Після вимірювання інтенсивності його світлопоглинання фахівець розрахував концентрацію аналіту. Який метод аналізу використав лаборант?

- a. Фотометричний
- b. Титриметричний
- c. Рефрактометричний
- d. Електрофоретичний
- e. Хроматографічний

101. Згідно з міжнародним стандартом ISO 15189 "Медичні лабораторії. Вимоги до якості і компетентності", кожен працівник лабораторії повинен мати посадові інструкції. Які аспекти потрібно насамперед зазначити в посадових інструкціях?

- a. Стаж роботи та кваліфікаційну категорію
- b. Вимоги до дотримання санітарного режиму та охорони праці

c. Обов'язки та повноваження

- d. Графік роботи та завдання
- e. Кваліфікаційну категорію та вимоги до техніки безпеки

102. Яким ключовим принципом має керуватися персонал клініко-діагностичної лабораторії під час роботи з біологічним матеріалом пацієнтів?

- a. Біологічний матеріал можна вважати безпечним після його первинного оброблення
- b. Стандартних заходів безпеки потрібно дотримуватися лише під час роботи з кров'ю
- c. Усі пацієнти мають фізіологічні особливості

d. Усі пацієнти потенційно інфіковані

- e. Місце проживання пацієнта впливає на вибір методів оброблення біологічного матеріалу

103. Нейтрофільні лейкоцити можуть зазнавати дегенеративних змін в організмі людини під впливом інфекцій, інтоксикацій, запальних процесів та інших патологічних станів. Які морфологічні ознаки нейтрофільних лейкоцитів не свідчать про наявність дегенеративних змін у них?

- a. Вакуолізація цитоплазми
- b. Посилений пікноз ядра

c. Полісегментна форма ядра

- d. Поява включень Князькова-Деле
- e. Токсична зернистість цитоплазми

104. Пацієнту встановлено попередній діагноз: холера. На яке поживне середовище потрібно провести посів випорожнень пацієнта для накопичення та культивування збудника цього захворювання - *Vibrio cholerae*?

- a. Лужний агар
- b. М'ясо-пептонний бульйон
- c. Кров'яний агар

d. 1% пептонна вода

- e. М'ясо-пептонний агар

105. У трирічного хлопчика на шкірі обличчя з'явився дрібний блідо-рожевий, плямисто-папульозний висип, який протягом декількох годин без етапності швидко поширився на весь тулуб. Тенденції до злиття висипу немає. Появу висипу супроводжує підвищення температури тіла до субфебрильних цифр. Попередній діагноз: краснуха. Яке лабораторне дослідження допоможе підтвердити діагноз?

- a. Посів крові на стерильність

b. Визначення специфічних антитіл класу IgM

- c. Реакція нейтралізації з парними сироватками
- d. Реакція гальмування гемаглютинації
- e. Бакпосів калу, сечі та змивів із носоглотки

106. Яка з нижченаведених структур людського організму є основним місцем, де відбувається первинна адгезія вірусу грипу?

- a. Лімфатичні судини
- b. М'язовий шар легеневих артерій
- c. Альвеоли легень

d. Епітеліальні клітини верхніх дихальних шляхів

- e. Слизова оболонка шлунково-кишкового тракту

107. Результати клінічного аналізу сечі пацієнта мають такі особливості: колір - оранжево-коричневий, вміст уробіліну значно підвищений, тоді як інші фізико-хімічні показники в межах норми. Для якої патології це характерно?

- a. Обтураційної жовтяниці
- b. Інфаркту нирки

c. Гемолітичної жовтяниці

- d. Хронічного гломерулонефриту
- e. Хронічного пієлонефриту

108. На гістологічному препараті трубчастої кістки в ділянці перелому спостерігаються ознаки відновлення тканини, зокрема утворення кісткової мозолі. Яка тканина бере участь у формуванні цієї структури?

- a. Пухка сполучна
- b. Пластинчаста кісткова
- c. Ретикулярна

d. Грубоволокниста кісткова

- e. Епітеліальна

109. Внутрішньолaboratorний контроль якості спрямований на перевірку достовірності результатів вимірювань, які отримують у межах однієї лабораторії. Яка основна мета цього елемента системи управління якістю результатів вимірювання?

- a. Забезпечення коректності інтерпретації результатів лабораторних досліджень лікарями
- b. Контроль відповідності отриманих результатів досліджень нормативним вимогам на рівні регуляторних органів
- c. Проведення зовнішнього незалежного аудиту якості лабораторних досліджень

d. Мінімізація випадкових і систематичних помилок у межах лабораторії

- e. Забезпечення відповідності методик лабораторних досліджень міжнародним рекомендаціям

110. Пацієнтку віком 67 років шпиталізовано до лікарні зі скаргами на підвищену стомлюваність, загальну слабкість, схуднення та біль у кістках. Результати загального аналізу крові: гемоглобін - 73 г/л, ШОЕ - 44 мм/год. Результати біохімічного аналізу сечі: вміст білка - 270 г/л, наявність паропротейнів та білка Бенс-Джонса. Для якого захворювання характерні ці клініко-лабораторні показники?

- a. Хронічної ниркової недостатності
- b. Лімфогранулематозу
- c. Дифузного токсичного зоба
- d. Гострого лейкозу

e. Множинної мієломи

111. Жінка віком 45 років скаржиться на біль, скутість та набряк у суглобах кистей і стоп. В анамнезі: хронічний тонзилофарингіт. У крові: лейкоцити - $14,4 \cdot 10^9/\text{л}$, ШОЕ - 32 мм/год, СРБ - 96 мг/л, РФ - 240 МОд/мл. Рівень антитіл IgG до АССР - 22,3 Од/мл ($N < 20$). Для якого захворювання характерні ці клініко-лабораторні показники?

- a. Дерматоміозиту
- b. Пневмосклерозу
- c. Системного червоного вовчака

d. Ревматоїдного артрити

- e. Поліміозиту

112. Пацієнта віком 54 роки шпиталізовано до лікарні зі скаргами на різкий біль у верхній частині живота, що іррадіює у спину та в ділянку лівої лопатки, підвищення температури тіла, нудоту та блювання. Встановлено попередній діагноз: гострий панкреатит. Збільшення рівня

якого ферменту в сироватці крові є характерним для цього захворювання?

- a. alpha-амілази
- b. Креатинкінази
- c. Аспартатамінотрансферази
- d. Аланінамінотрансферази
- e. Лактатдегідрогенази

113. Які бактерії серед коків є найбільш резистентними до антимікробних препаратів та можуть викликати тяжкі інфекційні захворювання в людини?

- a. Монококи
- b. Диплококи
- c. Сарцини
- d. Стафілококи
- e. Стрептококи

114. Пацієнту віком 25 років встановлено діагноз: бронхіальна астма. Наявність яких клітин у мокротинні характерна для цього захворювання?

- a. Альвеолярних макрофагів
- b. Нейтрофілів
- c. Лейкоцитів
- d. Еритроцитів
- e. Еозинофілів

115. До лабораторії на дослідження передано пробу води з джерела децентралізованого водопостачання та отримано такі результати: вміст солей важких металів - у межах гранично допустимих концентрацій, сульфатів - 300 мг/л, нітратів - 75 мг/л, фтору - 0,5 мг/л, міді - 0,01 мг/л. Яке захворювання може виникнути внаслідок споживання води з цього джерела?

- a. Гепатит
- b. Ротавірусна інфекція
- c. Метгемоглобінемія
- d. Ендемічний флюороз
- e. Селеноз

116. Під час дослідження фізичних властивостей дуоденального вісту в усіх його порціях виявлено блідий колір жовчі. Для якої патології це характерно?

- a. Гострого холециститу
- b. Гемолітичної жовтяниці
- c. Хронічного холециститу
- d. Цирозу печінки
- e. Хронічного дуоденіту

117. Пацієнт здає кров у пункті забору зразків, що розташований далеко від лабораторії. Укажіть основну рекомендацію, якої необхідно дотримуватися під час транспортування зразка до лабораторії, щоб забезпечити якість і достовірність дослідження.

- a. Зберігати часовий інтервал між забором та доставкою зразка до лабораторії
- b. Залишити зразок відкритим для уникнення накопичення газів
- c. Не закривати контейнер зі зразком, щоб забезпечити його аерацію
- d. Обов'язково зберігати зразок у морозильнику під час транспортування, незалежно від типу аналізу
- e. -

118. Лаборант під час дослідження пофарбованого мазка периферичної крові проводить підрахунок лейкоцитарної формули. Що передбачає цей аналіз?

- a. Підрахунок у відсотках молодих форм лейкоцитів
- b. Визначення абсолютної кількості кожного типу лейкоцитів
- c. Оцінку співвідношення гранулоцитів до агранулоцитів
- d. Визначення відсоткового співвідношення різних видів лейкоцитів
- e. -

119. Під час визначення умов праці працівників лабораторії кріомедицини виявлено, що мікроклімат за рахунок низької температури та високої вологості створює охолоджувальний вплив на організм співробітників. Яке порушення теплового балансу спостерігається в працівників цієї лабораторії?

- a. Відсутня тепловіддача
- b. Тепловитрати переважають над теплопродукцією**
- c. Тепловитрати збалансовані з теплопродукцією
- d. Теплопродукція переважає над тепловитратами
- e. Блок всіх шляхів тепловіддачі

120. Укажіть рекомендоване місце для зберігання готових поживних середовищ, що містять кров, у бактеріологічній лабораторії.

- a. У боксі
- b. У термостаті
- c. У ламінарній шафі
- d. У сухожаровій шафі
- e. У холодильнику**

121. Для дослідження властивостей білків, їх очищення та розділення використовують різні фізичні та фізико-хімічні методи. У чому полягає суть методу діалізу?

- a. Відокремленні білків від солей та інших низькомолекулярних домішок**
- b. Хроматографічному розділенні суміші білків чи амінокислот
- c. Додаванні сульфату амонію ((NH₄)₂SO₄) для фракціонування білків шляхом їх вибіркового осадження
- d. Визначенні ізоелектричної точки білка з використанням електрофорезу в градієнті pH
- e. Електрофоретичному розділенні суміші білків

122. Пацієнт віком 60 років скаржиться на загальну слабкість та пітливість. Об'єктивно спостерігається: збільшення лімфатичних вузлів (еластичні та неболючі), гепатоспленомегалія. У периферичній крові: лейкоцити - $80 \cdot 10^9/\text{л}$, еритроцити - $3,1 \cdot 10^{12}/\text{л}$, тромбоцити - $170 \cdot 10^9/\text{л}$, гемоглобін - 100 г/л, КР - 0,97. У лейкоцитарній формулі: лімфоцити - 85%, пролімфоцити - 3%, сегментоядерні нейтрофіли - 11%, моноцити - 1%, тіні Гумпрехта-Боткіна - 32:100. Для якої патології характерні ці клініко-лабораторні показники?

- a. Лімфогранулематозу
- b. Плазмоклітинної мієломи
- c. Хронічного лімфоїдного лейкозу**
- d. Пролімфоцитарного лейкозу
- e. Волосистоклітинного лейкозу

123. Деякі захворювання тонкої кишки пов'язані з порушенням функції клітин Панета, які розщеплюють дипептиди до амінокислот та нейтралізують кислі компоненти шлункового соку, що потрапляють до тонкої кишки. Де розташовані ці клітини?

- a. У верхній частині кишкових крипт
- b. На дні кишкових крипт**
- c. На апікальній частині кишкових ворсинок
- d. У місці переходу ворсинок в крипти
- e. На бічних поверхнях кишкових ворсинок

124. До лабораторії передано пробу води з поверхневого водоймища, у якій під час лабораторного дослідження виявлено вміст каламутної суспензії, що складається з піску та глини, вміст солей важких металів - у межах гранично допустимих концентрацій. Укажіть тип забруднення води.

- a. Хімічний
- b. Тепловий
- c. Механічний**
- d. Біологічний
- e. Господарсько-побутовий

125. Інфаркт міокарда - це патологічний стан, що характеризується пошкодженням серцевого м'яза внаслідок гострого порушення його кровопостачання. Які клітини сполучної тканини синтезують компоненти міжклітинної речовини та відіграють ключову роль у закритті дефекту в міокарді?

- a. Фібробласти
- b. Макрофаги
- c. Адипоцити
- d. Адвентиційні
- e. Плазмоцити

126. Під час виготовлення гістологічних зрізів пухлини шлунка, залитої в парафін, тканинний матеріал кришиться та розсипається на пиловидні часточки. Укажіть найімовірнішу причину цього дефекту.

- a. Обмивання зразка водопровідною водою після фіксації
- b. Висихання матеріалу під час транспортування з операційної до гістологічної лабораторії
- c. Тривале перебування зразка в спирті
- d. Фіксація в розчині формальдегіду занадто високої концентрації
- e. Недостатнє зневоднення матеріалу під час інфільтрації парафіном

127. Які методи дослідження зобов'язана обирати та використовувати лабораторія для забезпечення гарантованої клінічної точності під час тестування пацієнтів?

- a. Валідовані для використання за призначенням
- b. Лише опубліковані в іноземних джерелах літератури
- c. -
- d. Спеціально розроблені лабораторією
- e. Економічно обґрунтовані лабораторією

128. До якої категорії факторів, що впливають на результат лабораторного дослідження, належить час взяття матеріалу, зокрема циркадні ритми, фази менструального циклу, час останнього вживання їжі?

- a. Соціальних
- b. Терапевтичних
- c. Біологічних
- d. Екологічних
- e. -

129. На тлі тяжкої гіпоксії в організмі людини активується посилений анаеробний гліколіз, що супроводжується накопиченням піровиноградної кислоти в крові та посиленням її виведенням із сечею. Яку органічну сполуку використовують як реагент для кількісного визначення піровиноградної кислоти в сечі?

- a. Пероксидаза
- b. Фосфорновольфрамова кислота
- c. -
- d. 2,4-динітрофенілгідразин
- e. 4-амінофеназон

130. У пацієнта через два місяці після трансплантації нирки погіршився загальний стан. Лабораторні дослідження підтверджують початок реакції відторгнення трансплантата. Які клітини крові відіграють вирішальну роль у розвитку цієї реакції?

- a. Т-кілери
- b. Плазматичні
- c. В-лімфоцити
- d. Інтерлейкін-1
- e. Т-хелпери

131. Яку методику виготовлення гістологічного препарату доцільно застосувати для термінового аналізу стану щитоподібної залози, видаленої під час оперативного втручання?

- a. Виготовлення зрізів на заморожувальному мікротомі

- b. Виготовлення зрізів на санному мікротомі
- c. Виготовлення зрізів на парафіновому мікротомі
- d. Метод желатинової інфільтрації
- e. Метод целоїдинової інфільтрації

132. На переданалітичному етапі лабораторного дослідження отримано каламутну (опалесцентну) плазму крові. Яка найімовірніша причина такого її вигляду?

- a. Низький рівень амінокислот
- b. Підвищений рівень ліпідів**
- c. Підвищений рівень глюкози
- d. Високий рівень білка
- e. Наявність бактерій

133. У лабораторії мають діяти програми профілактичного обслуговування вимірювальних приладів. Що є основою цих програм?

- a. Фінансові можливості лабораторії
- b. Наявність обслуговуючого персоналу
- c. Кількість одиниць обладнання в лабораторії
- d. Інструкція виробника**
- e. Частота несправностей обладнання

134. До приймального відділення шпиталізовано пацієнта зі скаргами на сильний біль за грудниною. Експрес-тест виявив підвищення в сироватці крові тропоніну I. Які біохімічні показники ще, ймовірно, підвищуються в крові пацієнта?

- a. ЛДГ-1, ЛДГ-2, АсАТ**
- b. ЛДГ-2, ЛДГ-5, АлАТ
- c. ЛДГ-1, ЛДГ-4, АлАТ
- d. ЛДГ-4, ЛДГ-5, АсАТ
- e. ЛДГ-2, ЛДГ-3, АсАТ

135. До лабораторії на дослідження передано ліквор пацієнта, якому встановлено попередній діагноз: геморагічний енцефаліт. Протягом якого часу після отримання зразка необхідно провести підрахунок кількості клітинних елементів у лікворі, щоб уникнути руйнації клітин і отримати точні результати?

- a. 180 хв
- b. 90 хв
- c. 60 хв
- d. 30 хв**
- e. 120 хв

136. Укажіть подальшу тактику щодо консервованої донорської крові, термін зберігання якої перевищує 25 днів.

- a. Переливання крові дозволено після проведення лабораторних тестів на стерильність
- b. Провести пробу на індивідуальну сумісність та використати кров для переливання
- c. Кров придатна для переливання
- d. Кров дозволено переливати після проведення додаткової перевірки на наявність інфекції
- e. Переливання крові заборонено у зв'язку з перевищенням терміну зберігання**

137. Шляхом виявлення яких внутрішньоклітинних структур проводять ідентифікацію збудника дифтерії (*Corynebacterium diphtheriae*) у мікробіологічній лабораторії згідно з рекомендаціями щодо безпеки роботи з живими культурами мікроорганізмів?

- a. Ліпідних включень
- b. Капсули
- c. Параспоральних кристалів
- d. Гранул волютину**
- e. Глікогену

138. Який антикоагулянт використовують під час визначення концентрації глюкози в крові?

- a. Фраксипарин**

б. ЕДТА

с. Фторид натрію

д. Оксалат натрію

е. Гепарин

139. Для визначення рівня якого показника використовують ензиматичний колориметричний метод, а зниження його рівня в плазмі крові є характерною ознакою ішемічної хвороби серця?

а. S-Chol (холестерину загального)

б. LDL (ліпопротеїдів низької щільності)

с. TG (тригліцеридів загальних)

д. HDL (ліпопротеїдів високої щільності)

е. -

140. У науковій лабораторії досліджують біоптат ниркової тканини 60-річного пацієнта, у якого діагностовано гломерулонефрит. Необхідно вивчити ультраструктуру базальної мембрани клубочків та описати зміни в подоцитах. Який метод дослідження дозволяє детально вивчити ультратонку будову клітинних і неклітинних структур?

а. Статична цитометрія

б. Флуоресцентна мікроскопія

с. Трансмисійна електронна мікроскопія

д. Мікрохроматографія

е. Фазово-контрастна мікроскопія

141. Під час мікроскопічного дослідження мазка крові, пофарбованого за методом Романовського-Гімзи, виявлено позаклітинні мікроорганізми, що мають такі особливості: чітко виражену блакитну цитоплазму та продовгувато-овальне червоно-фіолетове ядро, розташоване в центрі мікроорганізма, блефаропласт на задньому кінці мікроба, від якого відходить джгутик, та ундулюючу мембрану між тілом мікроба та джгутиком. Укажіть цей мікроорганізм.

а. *Plasmodium falciparum*

б. *Leishmania donovani*

с. *Toxoplasma gondii*

д. *Babesia microti*

е. *Trypanosoma cruzi*

142. Під час мікроскопічного дослідження мокротиння пацієнта виявлено такі елементи: клітини круглої форми, що містять густу й чітку зернистість, яка заломлює світло, кристали у вигляді безбарвних прозорих витягнутих ромбів різної величини, штопороподібні утворення, що складаються з осової нитки, яку оточує ніжна слизова мантия. Для якого захворювання характерні ці результати дослідження мокротиння?

а. Гострого бронхіту

б. Бронхіальної астми

с. Абсцесу легень

д. Бронхоектатичної хвороби

е. Туберкульозу легень

143. Після завершення роботи в мікробіологічній лабораторії лаборант зібрав матеріали, що потребують деконтамінації, у пакети з різнокольоровим маркуванням та в контейнери з твердими стінками, обладнані кришками. Який метод місцевої деконтамінації цих матеріалів є найбільш ефективним?

а. Дезінфекція

б. Утилізація з побутовими відходами

с. Фізичне знищення

д. Автоклавування

е. Спалювання в спеціальних установках

144. До якої категорії медичних відходів належить експрес-тест для виявлення SARS-CoV-2 у носоглоткових змивах після його використання?

- a. E
- b. A
- c. D
- d. C
- e. B**

145. У пацієнта після фізичного навантаження розвинулися такі симптоми: утрудне дихання, сухий надсадний кашель із виділенням склоподібного мокротиння, відчуття стиснення у грудній клітці, свистячі дистанційні хрипи (переважно на видиху). Під час лабораторного дослідження мокротиння виявлено велику кількість еозинофілів, спіралі Куршмана, кристали Шарко-Лейдена. Для якого захворювання характерні ці клініко-лабораторні показники?

a. Бронхіальної астми

- b. Раку легень
- c. Сухого плевриту
- d. Пневмонії
- e. Туберкульозу легень

146. Для якої спадкової гематологічної патології характерні такі зміни в аналізі крові пацієнта: зсув лейкоцитарної формули вліво, наявність несегментованих ядер лейкоцитів бобоподібної форми та збільшення кількості паличкоядерних клітин до 20-50%?

a. Анемії Фанконі

b. Аномалії Пельгера

- c. Хвороби Мінковського-Шофара
- d. Гемофілії А
- e. Таласемії

147. Для дослідження емульсії лаборант застосував метод, що ґрунтується на вимірюванні каламутності системи, спричиненої розсіюванням світла частинками, зваженими в рідині. Який метод аналізу використав лаборант?

- a. Емісійний спектральний
- b. Абсорбційний

c. Турбідиметричний

- d. Рефрактометричний
- e. Імунохімічний

148. Укажіть систему правил та заходів, що сприяє безпечній лабораторній практиці та запобігає професійному інфікуванню і потраплянню мікроорганізмів у навколишнє середовище, в організм людей і тварин.

- a. Техногенна безпека
- b. Лабораторний контроль
- c. Медична практика
- d. Хімічна безпека

e. Біобезпека

149. Дослідження з використанням яких хімічних речовин у клініко-біохімічній лабораторії потрібно проводити у відповідних умовах, зокрема у зоні, обладнаній витяжною шафою?

a. Барію сульфату та міді сульфату

b. Сірчаної та азотної кислоти

- c. -
- d. Тіобарбітурової та сульфосаліцилової кислоти
- e. Фенолфталеїну та тимолфталеїну

150. До лабораторії доставлено проби ґрунту, відібрані в зоні ймовірного негативного впливу полігону твердих побутових відходів. Визначення рівня яких ключових показників потрібно насамперед провести для виявлення забруднення ґрунту в цьому разі?

a. Органічних речовин

b. Солей важких металів

c. Нафтопродуктів

- d. Залишкової кількості пестицидів
- e. Азотних добрив